

انتخابات نظام پزشکی انجام شد :

منتخبی از جامعه آزمایشگاهی

در پی برگزاری انتخابات نظام پزشکی این دوره که در اسفند سال ۹۱ برگزار شد، دکتر محمد صاحب الزمانی مانند دوره‌های قبل در شمار منتخبین گروه علوم آزمایشگاهی قرار گرفت. بدین روی با ایشان در خصوص برنامه‌های آتی سازمان برای جامعه آزمایشگاهیان گفتگویی داشتیم که در ادامه می‌خوانید:

آقای دکتر درباره انتخاب‌های نظام پزشکی که به تازگی برگزار شد و روی هم رفته درباره ساختار این انتخاب‌ها بر ایمان بگوئید؟

انتخابات نظام پزشکی یک انتخابات فراگیر و گسترده‌ای است که هر چهار سال یکبار انجام می‌شود. نظام پزشکی یک نهاد صنفی-مدنی است که آیین‌نامه و قانون آن مصوب مجلس است و وظایفی که دارد در سطح کشور و اگر بخواهیم به صورت قانون تعریف کنیم در درجه اول سالم سازی ارتباط بیمار و پزشک است. دوم صیانت از حقوق حرفه پزشکی و حقوق بیماران را بر عهده دارد. این سازمان می‌تواند در ارتقای علوم پایه و علم پزشکی همسو با ارگان‌ها و سازمان‌های ذیربط حرکت کرده و تعامل ایجاد کند. نظام پزشکی کشور ما یک تاریخچه‌ای حدود ۶۰ سال دارد و از ارگان‌های صنفی مهمی است که نهاد مدنی محسوب می‌شود و افرادی هم که انتخاب می‌شوند از داخل خود جامعه پزشکی هستند و جامعه

رئیس، یک نایب رئیس و یک دبیر انتخاب می‌کنند و همچنین به ازای هر ۵۰۰ هزار شرکت کننده یک نفر برای مجمع عمومی سازمان انتخاب می‌شود. مجمع عمومی سازمان نظام پزشکی در روزی مقرر، اعضای عالی شورای نظام پزشکی را معین می‌کند. این مرحله که تمام شد شورای عالی نظام پزشکی از بین خود یک رئیس، یک نایب رئیس اول، یک نایب رئیس دوم و یک دبیر انتخاب کرده و این روند بار و بار عادی خود هر ۴ سال یکبار اتفاق می‌افتد.

در بحث انتخابات امسال آیا مسایلی در خصوص نظارت مستقیم دولت و وزارت بهداشت مطرح بود؟ در این خصوص توضیحاتی بفرمایید؟

ساختار نظام پزشکی و سازماندهی انتخابات او در قانون مشخص شده و ما هیات نظارت بر انتخابات شهرستان‌ها را داریم که در درجه اول صلاحیت انتخابات را مشخص می‌کنند و افراد شاکی به هیات نظارت مرکزی می‌آیند و شکایت می‌کنند. این هیات متشکل از سه نماینده مجلس، ۲ نفر نماینده وزارت بهداشت، یک نفر نماینده قوه قضاییه است که از طریق دادستان معرفی می‌شود و آن‌ها نماینده وزارت کشور است. این هیات تایید صلاحیت نهایی را تعیین کرده و هیچ مقام و دستگاهی نمی‌تواند وارد سیستم انتخابات شود و این سازو کار مجلس است و در یک قانونی مصوب شده است.

آیا بار اول است که از صنف آزمایشگاهیان فردی در انتخابات رای

پزشکی برای اینکه بتواند حرف خود را بزند و از حقوق خود و مردم دفاع کند دو طرفه وارد عمل شده در انتخابات شرکت می‌کند و به منتخبین خود رای می‌دهد. در درجه اول هیات مدیره شهرستان‌ها تشکیل می‌شود و سپس خود هیات مدیره شهرستان‌ها هم وظایفی را بر عهده دارند. آن‌ها در هر شهرستانی که مستقر می‌شوند این وظایف را بر عهده دارند که بیشتر از همه این سالم سازی ارتباط بیمار و پزشک است. در همه حوزه‌های شهرستانی که منتخب هستند ما یک هیات عالی انتظامی داریم، یک هیات تجدید نظر و یک دادسرای نظام پزشکی و در راس آن دادستان است و از چند سال پیش که این ساختار سازمان دهی شد در رابطه با مشکلاتی که بعضا مردم مواجه شدند به مراجع مختلف مراجعه و شکایت می‌کردند مشکل تا حدود زیادی برطرف شده و این‌ها همه از آثار انتخابات است. حال اگر در این انتخابات به صورت گسترده شرکت کنند نتایجی که از انتخابات بیرون می‌آید و هم چنین فعالیتی که باید هیات مدیره شهرستان‌ها و در مرکز شورای عالی نظام پزشکی انجام دهد موثرتر و مفیدتر خواهد بود. هیات مدیره شهرستان‌ها در اولین جلسه خود یک

آورده است؟ لطفاً از سابقه خودتان در انتخابات بگوئید؟

خیر، بار اول نیست، نماینده جامعه علوم آزمایشگاهیان هم در هیات مدیره شهرستان‌ها مشخص است و هم در شورای عالی نظام پزشکی دو نفر نماینده جامعه آزمایشگاهیان است و این در سال قبل هم بوده است.

بنده حدود سه دوره است که در نظام پزشکی هستم و الان ۱۲ سال است و امسال هم به لطف دوستان رای آوردم. از مسایل هم دور نبوده فعال هستم و بعضی از انجمن‌های آزمایشگاهی را خود پایه گذاری کردم، برخی کنگره‌ها را به همراه دوستان و همکارانم در کشور پایه گذاری کردیم و الان مسایل آزمایشگاهی را بدون مشورت در انجمن‌های آزمایشگاهی حل نمی‌کنیم و با هم به یک نتایجی می‌رسیم. از لحاظ اقتصادی باید انجمن‌ها را حمایت کنیم که ضرری به آن‌ها وارد نشود.

چه برنامه‌هایی برای بخش آزمایشگاهی دارید که تا به حال نبوده است؟

جامعه آزمایشگاهیان متشکل از سه انجمن بزرگ است که هر سه ثبت شده هستند و بر اساس پروانه قانونی فعالیت می‌کنند و این سه انجمن تقریباً تمام آزمایشگاه‌های تشخیص طبی را زیر پوشش قرار داده‌اند. انجمن متخصصان علوم آزمایشگاهی حدود ۴۰ تا ۴۵ سال است که سابقه فعالیت دارد و صاحب نظر و کارشناس هستند. یک انجمن آسیب‌شناسی داریم که افراد خبره‌ای هستند و تخصص آسیب‌شناسی دارند. گروه سوم همکاران دکترای علوم

حاکمیت موظف است که درآمد سلامت و سرانه درمان را حداقل در ۵ سال آینده به صورت واقعی ببینند و هزینه‌هایی که به دوش مردم در بخش سلامت وجود دارد به حداقل برساند

آزمایشگاهی‌اند و یک انجمن منسجمی دارند. گروهی دیگر هم متخصصان علمی علوم آزمایشگاهی هستند، که این‌ها PhD تک تخصصی محسوب می‌شوند به تناسب خود در این سه انجمن فعالیت می‌کنند. این سه انجمن به عنوان مرجع وارد می‌شوند و هر گونه تصمیم‌گیری در رابطه با آزمایشگاه‌ها بر عهده این سه انجمن است. هر سه یک وظیفه اساسی دارند که از حقوق آزمایشگاه‌های تشخیص طبی دفاع کنند. موضوع دیگر سلامت جامعه است که توسط حاکمیت باید حمایت شود. اگر ما هر طرحی راجع به ارتقای سلامت در جامعه مطرح کنیم و جامعه درمان را نادیده بگیریم، آن طرح شکست خواهد خورد. حاکمیت موظف است که درآمد سلامت و سرانه درمان را حداقل در ۵ سال آینده به صورت واقعی ببینند و هزینه‌هایی که به دوش مردم در بخش سلامت وجود دارد به حداقل

برساند. حاکمیت باید از حقوق مردم دفاع کند. سرانه درمان باید واقعی شود که ما بتوانیم بیمه همگانی را تعریف کنیم. مادر سال اگر ۴۰ هزار میلیارد ریال هزینه درمان مردم را حساب کنیم از این ۴۰ هزار میلیارد، ۲۵ هزار میلیارد را خود مردم می‌دهند و این آمار است که وزارت بهداشت اعلام کرده و ۱۵ میلیارد آن را دولت می‌دهد و بیمه فقط مابقی را می‌دهد. در برنامه چهارم و پنجم توسعه تکلیف برای دولت تعیین شده است که سهم مردم را از هزینه درمان آن‌ها کسر کند که ۳۰ درصد مردم و ۷۰ درصد حاکمیت پردازد ولی الان ما عکس این موضوع را می‌بینیم و این یک زنگ خطر است. ما بیشتر باید به سلامت مردم و جامعه اهمیت دهیم که آزمایشگاه‌ها هم شامل آن است. آزمایشگاه‌ها هم می‌خواهند خود را پایدار نگاه دارند و به مردم خدمت کنند ولی با این گرانی باید تعرفه آن‌ها مناسب باشد. ولی ما می‌آییم تعرفه را بر حسب نرخ ۱۰ سال پیش می‌بندیم. در صورتی که هزینه تجهیزات و کیت‌ها گاهی تا حدود ۱۰۰ برابر افزایش یافته و در این صورت آزمایشگاه نمی‌تواند ادامه کار دهد. یا ورشکست می‌شود یا خدای ناکرده به راه ناسالمی می‌افتد. زمانی که هزینه با درآمد مطابقت نکند آن موسسه ورشکست تلقی خواهد شد و ما باید به این فکر باشیم که چه کاری انجام دهیم که این‌ها را سالم و برپا نگه داریم. در این دو، سه سال گذشته فکری نکردند و الان به پزشک خانواده فشار می‌آورند که شما بیایید و ۶۰٪ تعرفه مشخص را بگیرید و به آزمایشگاه‌ها این تحمیل است و نمی‌تواند قبول کند. تورم تجهیزات پزشکی همیشه در دنیا سه برابر

تورم جامعه است و اکنون آزمایشگاه‌های تشخیص طبی مابه جدیدترین دستگاه‌ها مجهز هستند و با روش‌های موجود و مدرن کشور، کنترل کیفی را انجام می‌دهند. آیامی توانیم به این آزمایشگاه‌ها با این دستگاه‌های مدرن و با این کارکرد بگوییم که تعرفه خود را به ۵۰٪ زیر تعرفه معین شده قرار دهید؟ باید این آزمایشگاه‌ها را مورد حمایت قرار دهیم. باید سرانه درمان را تعریف کرد که آن هم در دست دولت است و باید آن را واقعی کنند که همه کار خود را درست انجام دهند.

فکر می‌کنید که سازمان نظام پزشکی تا چه اندازه می‌تواند مشکل‌ها و این مسایل را مرتفع کند؟

نظام پزشکی در ده سال گذشته هم همین طور بوده، ابتدا پیشنهادات خود را اعلام می‌کند و مشکلات را بررسی می‌کند، کمیسیون‌های کارشناسی می‌گذارد، کمیسیون‌های متعدد که متشکل از نمایندگان وزارت بهداشت و مجلس است برگزار می‌کند، زنگ خطر‌ها را اعلام می‌دارد و به همین دلایل است که نظام پزشکی همیشه مورد حق است. نظام پزشکی یک نهاد سیاست‌گذار بوده و اجرایی نیست و من اعتقاد دارم باید دولت سرانه را واقعی کند و به عهده خود مردم و موسسات پزشکی قرار دهد و ارتباط پولی بین مردم و پزشک قطع شود. این طور خیلی بهتر خواهد شد. در گذشته رابطه پولی اصلاً رواج نداشت، آن موقع هم حرمت پزشکی و هم حرمت مریض حفظ می‌شد ولی اکنون حرمت هر دو مخدوش شده است.

در حال حاضر انتخابات در چه

مرحله‌ای است؟ آیا سمت‌ها مشخص شده است؟

انتخابات در مراحل اولیه است و هیات مدیره شهرستان‌ها انتخاب شده‌اند ساختار هیات مدیره شهرستان‌ها با انتخابات داخلی است و رئیس هیات مدیره، نائب رئیس و دبیر و نمایندگان در مجمع عمومی تایید می‌شوند. حدود یک ماه دیگر مجمع عمومی تشکیل می‌شود که در مجمع عمومی شورای نظام پزشکی مشخص خواهد شد. احتمالاً از اوایل اردیبهشت نظام پزشکی تمام انتخاباتش پایان یابد و در مسیر قانونی خود کارها را انجام دهد. من در دوران گذشته همیشه مورد لطف دوستان آزمایشگاهی بودم و همکاران از من می‌خواهند که به عنوان نماینده جامعه آزمایشگاهیان باشم لطف می‌کنند رای می‌دهند و در دوران گذشته بنده هم به عنوان عضو هیات مدیره شهرستان هم نماینده مجمع و هم دبیر شورای عالی نظام پزشکی بودم و از زحمات همه همکاران جامعه آزمایشگاهی تشکر می‌کنم. من هم وظیفه خود می‌دانم که هم مشکلات مردم و هم مشکلات پزشکان و آزمایشگاهیان را مطرح کنم تا مردم آن رفاه و آسایشی را که می‌خواهند زودتر عایدشان شود.

در رابطه با کنگره ارتقاء کیفیت خدمات آزمایشگاهی توضیحاتی بفرمایید؟

کنگره ارتقاء کیفیت از سال ۱۳۸۰ برنامه ریزی شد و می‌خواستیم تغییراتی مثل اعتباربخشی و الزامات استاندارد را اجرا کنیم که احتیاج به فرهنگ سازی داشت و خواستیم کاری انجام دهیم که آزمایشگاه‌ها فیدبک منفی نداشته باشند.

بدین روی کنگره‌ای را برنامه ریزی کرده و در این کنگره این مباحث را در قالب علمی در پنل‌های مختلفی مورد بحث قرار دادیم و محورهای مختلفی را پیش‌بینی کردیم. کنگره ارتقای کیفیت متشکل از یک سری از دوستان که شالوده اصلی آن همکاران انجمن دکترای علوم آزمایشگاهی و اداره کل مرجع سلامت است و با اعتبار اداره کل اقتصادی و حمایت اقتصادی انجمن دکترای علوم آزمایشگاهی این کنگره برگزار خواهد شد و بنده جزء بنیان اصلی آن کنگره بودم. در اداره کل امور آزمایشگاه‌ها این کنگره پی ریزی شد، در سال اول تا سال چهارم فرهنگ سازی کنگره در رابطه با اعتباربخشی و الزامات استاندارد و قوانین جامعه آزمایشگاهی جا افتاد و ما همین را در کنگره جمع بندی کردیم و در وزارتخانه به دستورالعمل تبدیل کردیم. یعنی کنگره را با وزارت بهداشت به صورت خیلی هماهنگ در مسیری دقیق حمایت کردیم که کنگره و اداره کل امور آزمایشگاه‌ها در یک مسیر حرکت کنند تا آزمایشگاه‌های تشخیص طبی را که ما از نظر کمی توسعه داده بودیم از نظر کیفی هم توسعه دهیم. کنگره ارتقاء کیفیت آزمایشگاهی اولین کنگره‌ای است که به صورت فراگیر توسط همکاران علوم آزمایشگاهی اجرا شده و یک کنگره خیلی بیشتر از این می‌تواند موثر باشد و آثار علوم آزمایشگاهی دنیا را معرفی کند و به آزمایشگاه‌های تشخیص طبی تکامل و رشد دهد. من اینجا ضروری می‌دانم از همکارانی که در کنگره ارتقای کیفیت و چگونگی شکل‌گیری آن زحمت کشیدند تشکر کنم.